

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

11 փետրվարի 2022 թվականի թիվ 12-Ա

ք. Երևան

«ՖՐԻ ՆՅՈՒԶ» ՄՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՄԱԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) ուսումնասիրելով 2022 թվականի հունվարի 17-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 1 վարչական վարույթի նյութերը՝ պարզեց.

Հանձնաժողովը «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) վերապահված իր վերահսկողական գործառույթներն իրականացնելիս արձանագրել է տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցող «ՖՐԻ ՆՅՈՒԶ» ՄՊ ընկերության (այսուհետ՝ Հեռարձակող) կողմից «Ֆրի Նյուզ» տեսալսողական ծրագրի եթերում «Գովազդի մասին» օրենքով ամրագրված վիճակախաղերի գովազդի հեռարձակման սահմանափակումների խախտում:

Հանձնաժողովը ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով՝ 2022 թվականի հունվարի 17-ին Հեռարձակողի նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի կողմից Հեռարձակողի գործունեության դիտարկման արդյունքների հիման վրա 2022 թվականի հունվարի 17-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը, որն Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն՝ հիմք է հանդիսանում վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Ըստ կազմված արձանագրության՝ 2022 թվականի հունվարի 14-ին իրականացնելով Հեռարձակողի կողմից հեռարձակվող «Ֆրի Նյուզ» տեսալսողական ծրագրի 2022 թվականի հունվարի 06-ի և 08-ի եթերի ձայնագրությունների մշտադիտարկում, հայտնաբերվել են հետևյալ խախտումները՝

2022 թվականի հունվարի 06-ին «Ազատ լուրեր» (*հաղորդման տևողությունը՝ 22:28:46-22:40:25*) լրատվական հաղորդումից առաջ հեռարձակվել են հետևյալ վիճակախաղերի գովազդներ՝

-36 վրկ առաջ «Տոտոգեյմինգ» («*Toto gaming*») վիճակախաղի գովազդ (*տևողությունը՝ 22:27:41-22:28:10*).

-5 վրկ առաջ «Վբետ» («*Vbet*») վիճակախաղի գովազդ (*տևողությունը՝ 22:28:11-22:28:41*).

Վերոնշյալ լրատվական հաղորդումից հետո ևս հեռարձակվել են վիճակախաղերի գովազդային հոլովակներ, այն է՝

-5 ր 01 վրկ հետո «Վբետ» («Vbet») վիճակախաղի գովազդ (տևողությունը՝ 22:45:26-22:45:40).

-5 ր 15 վրկ հետո «Վբետ» («Vbet») վիճակախաղի գովազդ (տևողությունը՝ 22:45:40-22:45:56).

-5 ր 32 վրկ հետո՝ «Տոտոգեյմինգ» («Toto gaming») վիճակախաղի գովազդ (տևողությունը՝ 22:45:57-22:46:27):

2022 թվականի հունվարի 08-ին «Ազատ լուրեր» (հաղորդման տևողությունը՝ 00:51:11-01:21:05) լրատվական հաղորդումից առաջ հեռարձակվել են վիճակախաղերի գովազդային հոլովակներ, այն է՝

-12 ր 07 վրկ առաջ «Տոտոգեյմինգ» («Toto gaming») վիճակախաղի գովազդ (տևողությունը՝ 00:38:34-00:39:04).

-12 ր 38 վրկ առաջ «Վբետ» («Vbet») վիճակախաղի գովազդ (տևողությունը՝ 00:38:17-00:38:33).

-12 ր 55 վրկ առաջ «Վբետ» («Vbet») վիճակախաղի գովազդ (տևողությունը՝ 00:38:03-00:38:16):

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի մասին 2022 թվականի հունվարի 19-ին ծանուցել է Հեռարձակողին և հայտնել, որ այս հարցի վերաբերյալ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները, բացատրությունները:

Հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում Հեռարձակողը 2022 թվականի հունվարի 26-ին Հանձնաժողով ներկայացված իր պարզաբանումներում, հայտնում է այն մասին որ «Ֆրի Նյուզ» տեսալսողական ծրագրի եթերում 2022 թվականի հունվարի 06-ին՝ ժամը 22:00-ից 23:00 ժամային գոտում հեռարձակվել են տեղեկատվական բնույթի կրճատ նյութեր (05:01-ի կրկնություն), որոնք երբևէ չեն կարող համարվել «Ազատ լուրեր» լրատվական ծրագրի հիմնական թողարկում: Հեռարձակողը պարզաբանում է նաև, որ կարող է շփոթմունք առաջացած լինել այն պարզ պատճառով, որ Հեռարձակողի տեսալսողական ծրագրի անվանումը ներառում է «ազատ լրատվություն» բառակապակցությունը և յուրաքանչյուր հեռարձակվող նյութի վերջաբանին հնչում է նշված բառակապակցությունը:

Հեռարձակողն իր պարզաբանման մեջ նշել է նաև, որ 2022 թվականի հունվարի հունվարի 08-ին տեխնիկական սխալի պատճառով գովազդի և «Ազատ լուրեր» լրատվական թողարկման միջև չի պահպանվել 20 րոպե տևողությունը, որի համար հայցում է Հանձնաժողովի ներողամտությունը:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է հետևյալը.

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրությունը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը, սույն օրենքը, «Զանգվածային լրատվության մասին», «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին», «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին», «Լեզվի մասին», «Գովազդի մասին» օրենքները,

Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրքը, կարգավորող պետական մարմնի իրավական ակտերը, տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտեր և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերը:

Օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ Հեռարձակողների կողմից գովազդի հեռարձակումն իրականացվում է Օրենքի և «Գովազդի մասին» օրենքի պահանջներին համապատասխան:

«Գովազդի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 10-րդ մասի 1-ին պարբերությունը սահմանում է՝ յուրաքանչյուր հեռուստահաղորդակցության ակիքով հեռարձակվող յուրաքանչյուր վիճակախաղի գովազդը թույլատրվում է ժամը 22:00-07:00-ն ընկած ժամանակահատվածում, իսկ ռադիոյով՝ ժամը 08:00-20:00-ն ընկած ժամանակահատվածում: Գովազդը չի թույլատրվում մանկապատանեկան հաղորդումներին նախորդող և հաջորդող մեկ ժամվա ընթացքում: Այդ ժամանակահատվածում գովազդի ընդհանուր տևողությունը, այդ թվում՝ գովազդային հաղորդումները և գովազդային տեղեկատվությունները վիճակախաղի կամ վիճակախաղի կազմակերպչի մասին, չի կարող գերազանցել 3 րոպեն, որը մեկ ժամվա ընթացքում կարող է հեռարձակվել երկու անգամից ոչ ավելի, և ընդհանուր տևողությունը չի կարող գերազանցել 60 վայրկյանը:

«Գովազդի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ արգելվում է վիճակախաղի գովազդումը լրատվական թողարկումների ընթացքում, դրանցից 20 րոպե առաջ և 20 րոպե հետո:

«Գովազդի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հեռուստատեսության և ռադիոյի ոլորտում գովազդի մասին օրենսդրության պահպանման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման լիազորված մարմինը Հայաստանի Հանրապետության հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողովն է:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը՝ իրականացնում է Հեռարձակողների և օպերատորների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով, իսկ նույն հոդվածի 8-րդ և 9-րդ մասերը սահմանում են՝

«8. Մշտադիտարկման արդյունքներով կարգավորող պետական մարմնի ներկայացուցիչը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն:

9. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են մշտադիտարկման արդյունքների համառոտ շարադրանքը, ինչպես նաև վարչական վարույթ հարուցելու կամ հարուցված վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստական հանգամանքները, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները: Դիտարկման արդյունքների և տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանների տվյալների համադրման դեպքում մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են նաև դիտարկման արդյունքների և տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանների տվյալների միջև անհամապատասխանությունները, անհամապատասխանությունների քանակը և տևողությունը»:

Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցողները գովազդ հեռարձակելիս պարտավոր են պահպանել Օրենքով և «Գովազդի մասին» օրենքով գովազդի առանձնահատկությունները սահմանող այն դրույթները, որոնք սահմանում են գովազդի հեռարձակման որոշակի պահանջներ ու սահմանափակումներ, և այս վարույթի շրջանակներում՝ «Գովազդի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցողների կողմից լրատվական թողարկումների ընթացքում, դրանցից 20 րոպե առաջ և 20 րոպե հետո արգելվում է վիճակախաղերի գովազդումը, իսկ նույն հոդվածի 10-րդ մասի համաձայն՝ նշված ժամանակահատվածում գովազդի ընդհանուր տևողությունը, այդ թվում՝ գովազդային հաղորդումները և գովազդային տեղեկատվությունները վիճակախաղի կամ վիճակախաղի կազմակերպչի մասին, չի կարող գերազանցել 3 րոպեն, որը մեկ ժամվա ընթացքում կարող է հեռարձակվել երկու անգամից ոչ ավելի, և ընդհանուր տևողությունը չի կարող գերազանցել 60 վայրկյանը:

Հանձնաժողովն ուսումնասիրելով վարչական վարույթի նյութերը, վարչական վարույթի ընթացքում ձեռք բերված և ներկայացրած փաստերը՝ ուսումնասիրության արդյունքում արձանագրում է, որ «Ֆրի Նյուզ» տեսալսողական ծրագրի եթերում 2022 թվականի հունվարի 06-ին և 08-ին «Ազատ լուրեր» լրատվական թողարկումից առաջ և հետո՝ օրենքով արգելված ժամանակահատվածում, հեռարձակվել է «Վբետ» (Vbet) և «Տոտոգեյմինգ» (Toto gaming) վիճակախաղերի գովազդ, ինչպես նաև նշված գովազդը հեռարձակվել է օրենքով սահմանված պարբերականության խախտմամբ:

Այսպիսով, վարչական վարույթի նյութերի ուսումնասիրության և համադրման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ «Գովազդի մասին» օրենքով տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցողների համար վիճակախաղի գովազդն արգելող դրույթ է սահմանված՝ մասնավորապես՝ արգելվում է վիճակախաղի գովազդը լրատվական թողարկումների ընթացքում, դրանցից 20 րոպե առաջ և 20 րոպե հետո, ինչպես նաև նշված ժամանակահատվածում մեկ ժամվա ընթացքում կարող է հեռարձակվել երկու անգամից ոչ ավելի (սակայն 2022 թվականի հունվարի 06-ին Vbet գովազդային հոլովակը հեռարձակվել է երեք անգամ) պարբերականությամբ, սակայն Հեռարձակողի կողմից չեն պահպանվել «Գովազդի մասին» օրենքով ամրագրված վիճակախաղի գովազդի հեռարձակման սահմանափակումները՝ դրանով իսկ խախտելով «Գովազդի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 10-րդ մասի և 13-րդ մասի պահանջները:

Այսպիսով, Հեռարձակողի կողմից իրականացվել է իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 16-րդ մասի հատկանիշներին:

Հանձնաժողովն ամրագրում է նաև, որ Հեռարձակողն իր բացատրություններում անդրադարձել է 2022 թվականի հունվարի 06-ին՝ ժամը 22:00-ից 23:00-ը հեռարձակված լրատվական թողարկմանը՝ ներկայացնելով այն ոչ որպես լրատվական ծրագրի հիմնական թողարկում, այլ որպես տեղեկատվական բնույթի կրճատ նյութեր, իսկ նույն թվականի հունվարի 08-ին հեռարձակված լրատվական թողարկման մասին նշել է, որ «Ազատ լուրեր» լրատվական թողարկումից առաջ հեռարձակվել է վիճակախաղի գովազդ և չի պահպանվել 20ր տևողությունը՝ տեխնիկական սխալի պատճառով: Այլ պարզաբանումներ Հեռարձակողի կողմից չեն ներկայացվել, սակայն Հեռարձակողի կողմից ներկայացված բացատրությունները և պարզաբանումները հիմնավոր և բավարար չեն, քանի որ «Ազատ լուրեր» լրատվական թողարկումը հնարավոր չէ շփոթել «ազատ լրատվություն» բառակապակցության հետ, իսկ տեխնիկական սխալի պատճառաբանությունը խախտումը բացառող հանգամանք չէ: Ներկայացված փաստերը չեն բացառում իրավախախտման փաստը, այլ միայն փաստում է Հեռարձակողի

մասնագիտական և տեխնիկական վիճակի մասին, որի հետևանքով թույլ է տրվել իրավախախտումը:

Հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրվել են վարչական վարույթի մասնակիցների ներկայացված փաստերը և պարզաբանումները, որոնք համադրվել են Հանձնաժողովի կողմից իրականացված դիտարկման արդյունքների հետ և արդյունքում արձանագրվել է Հեռարձակողի կողմից իրականացված իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 16-րդ մասի հատկանիշներին:

Փաստում ենք նաև, որ Հեռարձակողը հանդիսանում է տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցող, որը հեռարձակում է տեսալսողական հաղորդումներ և պարտավոր է պահպանել տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները, իսկ օրենքի դրույթները խախտելու դեպքում կրել պատասխանատվություն օրենքով սահմանված կարգով, ուստի, օրենքով արգելված արարքի կատարումն ինքնին բերում է պատասխանատվության:

Հեռարձակողը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելը առաջացնում են իրավական հետևանքներ և Հեռարձակողը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության կիրառման ապահովման համար և տվյալ դեպքում Հեռարձակողը պարտավոր էր պահպանել տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության պահանջները:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

- 1) գրավոր նախազգուշացում.
- 2) տուգանք.
- 3) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.
- 4) հեղինակագործման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 16-րդ մասի համաձայն՝ հեռարձակողի կողմից «Գովազդի մասին» օրենքի պահանջները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.03 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասով, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով, «Գովազդի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 10-րդ և 13-րդ մասերով, 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 16-րդ մասը՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը ***որոշեց***.

1. «ՖՐԻ ՆՅՈՒԶ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել Օրենքի 57-րդ հոդվածի 16-րդ մասով սահմանված տույժը՝ տուգանելով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՖՐԻ ՆՅՈՒԶ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

**ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝**

Տ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

11 փետրվարի 2022թ.
ք. Երևան